

יום רביעי, א' באייר התשפ"ה
29 באפריל 2025

נאום הרמטכ"ל, רב-אלוף אייל זמיר

בטקס הדלקת נר זיכרון ברחבת הכותל המערבי

"קול קרא, וְהִלְכְתִּי, הִלְכְתִּי, כִּי קָרָא הַקּוֹל"

חנה סנש, הצנחנית הנועזת, כתבה את המילים הללו בשנת 1942, לפני צאתה לשליחותה הגורלית, ממנה לא שבה.

אותו הקול מהדהד באוזניהם של לוחמים ולוחמות, משרתים ומשרתות, בצה"ל, ובכל ארגוני הביטחון וההצלה, מאז ועד ימינו אלה. לעיתים מלווה אותך הקול, לאורכם של חיים שלמים. לעיתים, זהו קול פנימי שמתפרץ בן־רגע, ויש שזהו קול ממשי – זעקה אנושית לעזרה.

כבוד נשיא המדינה ורעייתו, שר הביטחון ורעייתו, משפחות שכולות, מכובדיי כולכם, בשנת 1967, ביום הרביעי למלחמת ששת הימים, קרא "הקול" הזה לטוראי ראשון דויד שירזי, זיכרו לברכה. דוד היה חייל בן 20, שנלחם בקרב הקשה בתל פאחר, שברמת הגולן. כאשר כשל ניסיון הפריצה למוצב, באמצעות מטען, זינק שירזי על הגדר כדי לאפשר לחבריו לעבור על גופו. כשאחרון הלוחמים חצה את הגדר, התרומם שירזי, והמשיך – רץ, יורה, מסתער – עד שכדור צלף בודד פגע בראשו והכריע אותו. על גבורתו, על חירוף נפשו מול פני אויב, קיבל את עיטור הגבורה.

"קול קרא" גם לסמל מקס שטיינברג, זכרו לברכה. מקס נולד וגדל בלוס אנג'לס. בהיותו בן עשרים ושלוש הגיע לישראל, במסגרת פרויקט "תגלית". כשביקר בהר הרצל, ועמד נרגש מול קברו של החייל הבודד, מייקל לוין, זיכרו לברכה, גמלה בליבו ההחלטה – לשוב לישראל ולהתגייס לצה"ל. הוא עלה לארץ לבדו, לא ויתר גם כשהודיעו לו שלא יוכל לשרת בצבא. בזכות נחישותו, גויס לבסוף לחטיבת גולני. בשנת 2014, במהלך מבצע "צוק איתן", נפל מקס בקרבות המרים שהתנהלו בשג'אעיייה. קרוביו

חששו שרק מעטים יגיעו להלוויה, והינה, הקול קרא. מעל לשלושים אלף איש באו להר הרצל, לחלוק לו כבוד אחרון.

בבוקר שבעה באוקטובר, חג שמחת תורה, היה זה קולן הקורא, של התצפיתניות הגיבורות, ממוצב נחל עוז. הן דיווחו בקשר לתחנות "דייגו" על פריצת הגדר, בקור רוח מופתי. הן לא חדלו גם כשהמחבלים היו קרובים. אפילו כשהדי הירי נשמעו ממש לידן – הן המשיכו להתריע, עד שנדם קולן. באותן שעות גורליות, זינקה ממיטתה במוצב נחל עוז, גם סרן עדן נימרי זיכרה לברכה, קצינה ביחידת "רוכב שמיים". בעודה מסתערת עם נשקה כתבה בקבוצת הווסטאפ של הפלוגה: "פיצמ"רו אותנו, צוות נימרי מאבטח את המרחב המוגן". כשחדרו מחבלי הנוח'בה, הם נתקלו בחומת האש של עדן. עדן נאבקה בהם בעוז רוח ובנחישות, עד שנורתה ונהרגה. גם לסרן עדן נימרי, קול פנימי עמוק קרא לבחור בשירות משמעותי בצה"ל. למרות שהייתה ספורטאית מצטיינת; לא ויתרה לעצמה מעולם, עד לרגעיה האחרונים.

אלוף־משנה אחסאן דקסה, זכרו לברכה, עוטר בצל"ש אלוף עוד במלחמת לבנון השנייה. הוא המשיך להתבלט במנהיגות יוצאת דופן לאורך כל שנות שירותו, עד שקיבל את הפיקוד על חטיבת השריון 401 בעיצומה של מלחמת "חרבות ברזל". זכיתי לפקד עליו, כמו מים שקטים שחודרים עמוק היה אחסאן. הודא, רעייתי, אמרה עליו שלא יכלה לבקש אבא טוב ממנו לעומרי, ריף ויסמין. לדאבון הלב באוקטובר 2024 הם קיבלו את הבשורה המרה מכל – אחסאן נפל בקרב בג'באליה.

לאורך שנות דור קרא הקול גם לכל אלה שהשלימו כבר את השירות הסדיר – אך לא את שליחותם. אנשי ונשות המילואים עזבו פעם אחר פעם בני ובנות זוג, ילדים, הורים, אחים ואחיות – חיי משפחה שלמים – והתייצבו לקריאה. גם ברגעים אלה ממש, הם מוכיחים שזוהי ליבת עוצמתנו, ומעוררים בנו גאווה עמוקה והשראה.

"קול קרא והלכתי", קול עוצמתי, מוסרי, שאין בלתו. הקול עלה בשבעה באוקטובר מכל קצוות הארץ, וסחף אחריו חיילים ואזרחים, שהניחו מאחוריהם כל מחלוקת, והתייצבו כאיש אחד. זאת הייתה התנועה הטבעית, הציונית, היהודית, הישראלית, לנוע קדימה אל עבר הסכנה, אל המקום שבו נמצאים אחינו ואחיותינו, בעת צרה.

קם לנו דור מופלא של לוחמות ולוחמים, עשויים ללא חת! בכל חזית, בעורף ובקו האש, אני פוגש אותם, עומדים כתף אל כתף, נחושים, מאוחדים, נשמעים לקול הקורא להם – מבינים את גודל השעה.

מכובדיי, אנו ערים כל העת לכובד האחריות המונחת על כתפינו: נפעל על פי המצפן הערכי של צה"ל, תוך דבקות במשימה, חתירה לניצחון, ושמירה על חוקיה של מדינת ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית. צה"ל, צבא העם, מחויב לעמוד במשימותיו, ובעת הזו, יותר מאי פעם, אנחנו זקוקים לכולם. זהו כורח מבצעי ובה בעת צורך לאומי בשוויון ובאחדות גורל. אני קורא לכולם, להיכנס מתחת לאלונקה במסע ההיסטורי המשותף של עמנו. לעצמאות, חירות וביטחון. אין לי ספק, כי השותפות תעלה בקנה אחד עם השונות המיוחדת, שאפיינה את עם ישראל מאז ומעולם.

משפחות שכולות יקרות, הסופר, משה שמיר, לוחם הפלמ"ח, ששכל את אחיו אליק במלחמת העצמאות, כתב על כך – "האבל והכאב – אין להם ימים ואין להם שעות. הם חותרים וחופרים בתוך הנשמה, יום ולילה."

ביום זה, שבו אנו זוכרים ומוקירים את בנינו ובנותינו, שנלחמו בגבורה ובנחישות לאורך שבעים ושבע שנות קיומה של מדינת ישראל – עלינו להקשיב לקול שקרא להם ולהמשיך בדרכם: דרך הגבורה, האחריות והמסירות בהגנה על המדינה. באותה הרוח, אנו מחבקים את פצועי ונכי צה"ל, הנושאים בליבם ובנפשם את צלקות הקרב.

לכן, משפחות חיילינו ואזרחינו החטופים, אני מבקש לומר: קולכן נשמע. פניהם של יקיריכם נשקפים לנגד עיניי כל העת. חובתנו המוסרית, הלאומית, הראשונה במעלה, היא השבתם של החטופים והחטופות הביתה. לא ננוח ולא נשקוט. נמשיך לפעול בכל דרך עד שנשלים את המשימה הקדושה הזאת.

עלינו לזכור – אנחנו במלחמה רב-זירתית על עצם קיומה של מדינת ישראל. איראן ושלוחותיה פתחו במלחמה. הם מבקשים לחסל את הרעיון הציוני ולשלול את זכותנו לחיות כאן כעם חופשי וריבוני. אויבינו טעו בהערכת תגובתנו. כך גם חמאס טועה בנחישות שלנו להשיב את החטופים והחטופות ולהכריע אותן. שתי המשימות כרוכות זו בזו. נוסף ונגביר את פעילותנו עד שנשלים את שתיהן.

כמפקדו של צבא ההגנה לישראל, בעומדי כאן למרגלות אבני הכותל, אני נשבע, יחד עם כל חיילי צה"ל – להמשיך לממש את האחריות המוטלת עלינו: להגן על מדינת ישראל ולהבטיח את זכותנו לחיות כאן לעד – במדינה בטוחה ומשגשגת.

אזרחי ישראל, "הלכתי, כי קרא הקול"
גם בשעה זו עומדים לוחמינו על המשמר – מי באוויר, מי בים ומי ביבשה. כולנו יחד, מאוחדים ומלוכדים. נקום, ניבנה, נתחדש, נשגשג ונפרח, כפי שעשינו לאורך הדורות. "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא".

יהי זכר הנופלים והנופלות ברוך.